

Fiche Toekomst Regionaal Beleid

Stand van zaken per 9 december 2013

Context

De Randstadprovincies hebben met de steden regionale economische visies ontwikkeld om de regionale economie op een duurzame wijze te stimuleren. Het Europese regionale beleid stelt regio's in staat om met Europese fondsen deze regionale economische visies binnen Europese kaders en voorschriften uit te voeren. Hiermee leveren regio's een bijdrage aan de realisatie van de Europa 2020-strategie, die inzet op duurzame economische groei en werkgelegenheid in de EU. De Randstadprovincies hechten daarom veel belang aan het Europese regionale beleid en de structuurfondsen. Tijdens de huidige programmaperiode 2007-2013 ontvangt de Randstad in totaal 310 miljoen EUR uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) voor regionale structuurversterking. Samen met de vier grote steden (G4) investeren de Randstadprovincies via het operationeel programma Kansen voor West (OP West) in kennis, innovatie en ondernemerschap, alsmede het attractiever maken van de regio's en steden. De provincies ontvangen bovendien fondsen uit Brussel voor transnationale en interregionale samenwerking (Interreg). Het betreft hier fondsen voor projecten met regio's uit andere lidstaten op het gebied van bijvoorbeeld duurzame ontwikkeling en innovatie.

Bij de Europese structuurfondsen geldt het principe van cofinanciering. Voor iedere euro uit Brussel dient minimaal één euro uit de lidstaat zelf te worden bijgesloten. In de praktijk valt de cofinanciering hoger uit (multipliereffect). Het programma Kansen voor West kent een multiplier van drie, waardoor uiteindelijk een investeringsbudget van meer dan één miljard euro voor zeven jaar ter beschikking staat. De cofinanciering in Kansen voor West wordt opgebracht door P4, G4, rijk, kennisinstellingen en ondernemers.

Lobbydoel

De Randstadprovincies willen ook na 2013 in aanmerking komen voor de structuurfondsen en zetten zich samen met de andere provincies en steden in Brussel en Den Haag in voor het behoud hiervan. De Randstadprovincies zetten hierbij in op een substantieel aandeel in de nationale enveloppe EFRO als basis voor een nieuw operationeel programma voor het landsdeel West: Kansen voor West II. Dit programma biedt ruimte om de regionale economische visies van de provincies en steden met Europese middelen te realiseren. De EFRO-middelen bieden tevens kansen om te investeren in hernieuwbare energie, een Europese opgave waarbij Nederland achter blijft bij haar eigen doelstellingen.¹ Hierbij is het behoud van het beheer op regionaal niveau een belangrijk aspect. Bovendien zetten de Randstadprovincies zich in voor het organiseren van voldoende cofinanciering voor de volgende programmaperiode.

Bestuurlijk/ambtelijke trekkers

Bestuurlijk: Ralph de Vries (EU Coördinerend Gedeputeerde)

Bestuurlijk Overleg P4 Economie: Remco van Lunteren (UT), Jan-Nico Appelmann (FL), Govert Veldhuijzen (ZH), Elvira Sweet (NH)

Ambtelijk: vacant (UT), Karolien de Bruine

Expertgroep: Laura Vis(ZH), Tomasz Jaroszek (UT), Joke van den Brink, Guus van Dalen, Olaf Gahler (FL), Charlotte Dijkstra, Kalle Seeters (vz), Annelies Maas-van't Hof (NH)

¹ Nederland heeft in 2012 in het kader van Europa2020 de doelstelling geformuleerd om in 2020 16% van haar totale energievoorziening te putten uit hernieuwbare energie. In 2010 stond voor Nederland de teller pas op 3,8%.

Andere betrokken beleidsterreinen (bestuurlijk en ambtelijk) zijn onder andere klimaatadaptatie en duurzame energie. Daarnaast zijn ook de betrokkenen bij de uitvoering van Kansen voor West aangehaakt.

Partners

IPO, VNG, G4, G32, Ministerie van EZ, DG REGIO², Council of European Municipalities and Regions (CEMR), Europarlementariër Lambert van Nistelrooij (CDA).

Rol Provinciale Staten: ambassadeur (intern, extern), informatiemakelaar, kennisverspreider
Discussie starten over beschikbaar stellen van provinciale middelen voor cofinanciering voor het programma Kansen voor West II. Tevens pleiten bij partijen in Tweede Kamer en Europees Parlement voor het belang van Regionaal Beleid en het behoud van rijkscofinanciering voor structuurfondsen.

Beleidskaders

Randstad Strategie Europa 2012-2015, Economische Agenda Metropoolregio Amsterdam, Economische Agenda Zuidvleugel, Economische Visie Provincie Utrecht 2020, Economische agenda Flevoland, Economisch Beleidskader Noord-Holland.

Resultaten - gepleegde acties

- Na maanden van complexe onderhandelingen heeft eind november het Europees Parlement ingestemd met Europees meerjarig financieel kader voor 2014-2020. Het akkoord is gesloten op het hoogste niveau tussen Parlement, Raad en Europese Commissie. Besluitvorming in de Europese Raad Algemene Zaken wordt op 17 december verwacht. De totale begroting voor de volgende zeven jaar bedraagt ruim 900 miljard euro. Als de meerjarenbegroting is vastgesteld, is er ook groen licht voor de Europese programma's en fondsen.
- De naam 'Structuurfondsen' verandert in 'Europese Structuur- en Investeringsfondsen' (ESIF). Het EU Cohesiebeleid 2014-2020 (325 miljard euro) gaat over investeringen in de regio's. De vijf fondsen die onder deze verordening vallen, vormen samen het investeringsraamwerk van de EU-begroting. De aanpak omtrent cohesiefondsen verandert. Het beleid was gebaseerd op compensaties of overdrachten en nu gaat het meer naar gerichte investeringen op basis van kennis, duurzaamheid en werkgelegenheid.
- Van 2014 tot 2020 is voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) circa 500 miljoen euro beschikbaar uit Europa. Daar komt nog 91 miljoen euro aan bijdrage van het rijk bij. Het totaal aan EFRO-middelen valt hiermee significant lager uit dan in de huidige periode. Staatssecretaris Dijksma van Economische Zaken, maakte 16 november de verdeling van het Europese budget voor regionale ontwikkeling over de vier Nederlandse landsdelen bekend: 190 miljoen euro voor West, 114 miljoen voor Zuid, 104 miljoen voor Noord en 100 miljoen voor Oost.
- Per brief heeft Staatssecretaris Dijksma op 28 november de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang in de onderhandelingen over het cohesiebeleid. De behandeling hiervan in de Tweede Kamer vindt plaats op 17 december.
- Aan Interreg-middelen, bestemd voor grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten op gebied van ruimtelijke en regionale ontwikkeling, is vanuit Brussel voor de Nederlandse regio's circa 390 miljoen euro beschikbaar. De beoogde cofinanciering het rijk hiervoor is 45 miljoen euro.
- Provincies en gemeenten werken samen met het rijk aan de nieuwe operationele programma's EFRO. De P4 en G4 hebben samen met de middelgrote gemeenten in de Randstad een werkgroep opgericht ter voorbereiding van het nieuwe operationele programma. Op 16 september hebben de P4 en G4 bestuurders ingestemd met het vrijgeven van de 100% versie van het concept Operationeel Programma

² DG Regio: Directoraat-Generaal Regionaal Beleid en Stedelijke ontwikkeling (Europese Commissie)

Kansen voor West II voor verzending aan de Staatssecretaris van min. EZ. Uiteraard met de voorbehouden voor bestuurlijke vaststelling in colleges en consultaties.

- In het BO EFRO van 16 oktober 2013 zijn de decentrale overheden met staatssecretaris Dijkema zijn de 100% versies besproken. Eerder was al overeengekomen dat in de volgende periode er vier landsdelige EFRO-programma's met een decentrale uitvoering komen.

Tijdpad

Datum	Actie	Provinciale Staten
December 2013	Raad/EP: Afronding EU-besluitvormingsproces Wetgevingspakket Cohesiebeleid 2014-2020 en MFK 204-2020.	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media
winter 2013/ voorjaar 2014	P4/G4: Afronding schrijf- en consultatieproces EFRO-programma Kansen voor West II	
winter 2013	Vaststelling van het OP door de colleges van G4 en P4 waarna het OP via het rijk aan de EC zal worden aangeboden.	Het OP wordt na besluitvorming in GS ter kennisname aangeboden aan PS'en
17 december 2013	AO in de Tweede Kamer inzake uitkomsten onderhandelingen cohesiebeleid	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media. Mogelijk contact TK via WG Europa/Contacten met TK-fracties over landsdelige verdeling.
Voorjaar 2014	AO in de Tweede Kamer voorafgaand aan de vaststelling van het nationale Partnerschapscontract (koepel EU-programma's in Nederland in 2014-2020) en oplevering EFRO-programma's 2014-2020. Mogelijk besluit over beschikbaar stellen rijks-cofinanciering voor EFRO-programma's.	Informatievoorziening via Europese nieuwsbrieven en media. Mogelijk contact TK via WG Europa/Contacten met TK-fracties over beschikbaar stellen cofinanciering voor uitvoering EFRO-programma's
zomer 2014	Europese Commissie: goedkeuring nieuwe EFRO-programma's, aanvang nieuwe programmaperiode	Informatievoorziening via EU nieuwsbrieven en media